

✠ ПОРАНАЈ БОГ

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOV

10. číslo · ISSN 0032-4132

Budyšin, oktober 1981

Lětnik 33

POKORNÝM BÓH HNADU DA

(Přisłowa Sal. 3,34)

Nutrnosć při zahajenju Serbskeho cyrkwinskeho dnja w Chwaćicach

Hesło za džensniši dzeń (27. junija 1981) rěka: „Pokornym Bóh hnadu da.“ Bóle znata je nowozakonska formulacija: „Knjez napřećiwo steji hoffartnym (hordym), ale ponižnym dawa wón hnadu“ (Jak. 4,6). To wězo w našimaj serbskimaj wušomaj derje njeklinči. Ale Michał Frencl je sej při swojim přeložowanju něšto při tym myslil, hdyž je němske „hoffartny“ wužiwał a „hordy“ do spin-kow stajil (abo je to jedyn druhi sčinił, kiž je pozdžišo tэкst wobdžělał?). Přetož wšěm hordym a wšej hordosći Bóh napřećo njestej. Njesmětaj na příklad staršej hordaj być na džěci, hdyž mataj k tomu přičinu? Njesměš hordy być na skutk, kotryž sy dokonja? Njesmy hordzi na narod, my Serbja na swój serbski narod, my ewangelsej na swój serbski cyrkwinski dzeń?

Tak ma słowo „hordy“ tež swój přijomny zynk. „Hoffartny“ pak je „der hoch Fahrende“, kiž chce přeco wysoko won, přeco wyše, přeco wyše... Tajki bě Hitler, kiž je runje před 40 lětami Sowjetski zwjazk nadpadnył a chceše cyły swět wobknjezić a wšo „njeněmske“, potajkim tež słowjanske, serbske wašnje, potepać. Ale Bóh je tomu napřećo stał a so wo to postarał, zo štomy do njejbjes nje-rostu.

Pokornym, ponižnym pak dawa Bóh hnadu. To je Chrystusowy puć. Nowe tydženske hrono rěka: „Chrystus praji: Pójće sem ke mni wšitcy, kiž sće sprócni a wobćeženi; ja chcu was wokřewić. Wzmiće na so mój přah a wukńće wote mnje, dokelž ja sym čicheje mysle a z wutroby pokorny.“

Jězus džěše po pokornym, ponižnym, niskim puću přez hanibu a křiž. A k tomu pućej je Knjez swoju hnadu da! Jeho wěć hišće džensa wobsteji a naše serbske cyrkwinske žiwjenje a naš serbski cyrkwinski dzeń je džěl z njeje.

A tež we wosobinskim žiwjenju mamy po tutym puću hić, nic wysoko won z połnym egoizmom a ze sebichnosću! Jenož ponižni móžemy sej Knjezoweje hnady wěsći być! A tu tola jako křescenjo nuznje trjebamy, tež — a wosebje — za tajki cyrkwinski dzeń, kajkiž jón džensa zahajamy!

G. L.

Předsyda Centralneho wuběrka, arcybiskop Scott z Kanady, džerži narěć, pokazuju dar k 60. narodninam Philipa Pottera w Christus-cyrkwi

Ekumeniske dny w Drježdžanach

Njeje móžno, w našim małym časopisu, tak wobšěrnje wo tutym schadzowanju rozprawjeć, zo by so wono na dosahace wašnje wopisało. Štóz so za nadrobnosće, wosebje wobsahowe, zajimuje, tón dyrbi do wulkich cyrkwinskih abo křescanskich nowin hladać, kiž wšědnje přez wosebite redakcije z Drježdžan rozprawjachu. Za wjac hać sto nowinarjow bě so w „kamjentnej žurli“ Hygienowego muzeja zarjadowało wosebite nowinarske srjedzišćo.

Sam sym schadzowanje jenož na kromje dožiwił, jako sobuorganizator „ekumeniskeho kofeja“ na kromje konferency. Najnowša „ena“, kotraž wo schadzowanju po druhim dnju rozprawja, tež hišće njeje došla! Tuž jenož někotre informacije a wosobinske dožiwenja:

Přihotowanje

Před poprawnym schadzowanjom wotměšćej so w našej republice hižo dvě předkonferency: Wot 10. awgusta w Bad Saarowje přihotowanski wuběrk za VI. połožhromadžiznu Swětoweje rady cirkwjow 1983 we Vancouver — do 13. a wot 14. awgusta schadzowaše so w Drježdžanach

skej chorowni diakonisow Eksekutiwny komitej Swětoweje rady cirkwjow, ke kotremuž naš biskop přisłuša.

K woběmaj předkonferencomaj přilečešćaj do Berlina předsyda Centralneho wuběrka Swětoweje rady cirkwjow, kanadiski anglikanski arcybiskop Dr. Edward Scott a generalny sekretar Ekumeniskeje rady cirkwjow, Dr. Philip A. Potter. Posledni praji při přiwitanju přez zastupnikow našich cirkwjow, zo je na njeho při zetkanjach z křescanami z NDR wulki začišć činiło, kak tući swobodni we wěrje a swobodni we wuznawanju swojej towaršnosći słuža. Wón přida: „Poła Was smy my wuknyli, jako křescenjo nic jenož wo koeksistenciji rěčeć, ale wo proeksistenciji (= byće za druhich)“. (po ena)

Štóz so schadzowaše?

Wot 16. hać do 26. awgusta wotmě Centralny wuběrk Swětoweje rady cirkwjow w Drježdžanach swoje lětno schadzowanje. Wón je najwyši gremij cirkwjow w času mjez ple-narnymi zhromadžiznami. Přichodna budže w lěće 1983 we Vancouver w Kanadze. Tam so nowy wuběrk wuzwoli. K njemu słuša 135 ludzi z cy-ležo swěta, z někak 100 krajow. W Drježdžanach bě pak na 700 lu-

dži. Tamni běchu hosćo, wobkedźbowarjo, poradźowarjo, Genfski stab, pomocnicy (steward) a nowinarjo.

Wotewrjenje w Křižnej cyrkwi

Tam běch njedzeli, 16. awgusta, wječor w sedmich, pódla! Deleka njesmědźachmy nutř. Wothorjeka pak wobkedźbowachmy, kak so cyrkej pomału z lutymi znatymi wosobami pjelnješe. Někotři, kaž naši ewangelscy biskopja, běchu we woblekach, romsko-katolski swjećacy biskop (jako hosć — tuta najwjetša křesćanska cyrkej bohužel njeprjěšiša Swětowej radze cyrkwjow) w fijałkowje wobrubjenym talarje, druzy z wysokimi měcami a křižemi na hrudzi — prawoslawni. Tež barba kože bě jara wšelakora!

Potom začahnychu duchowni a lajkojo, mužojo a žony w swjatočnym čahu, 16 wažnych ludźi z cyleje swětowej cyrkwy, mjez nimi dvě „swjatosći“ (patriarchaj starych cyrkwjow), ale tež pjeć, hdžež cyle jednorje steješe: „knjeni“ (w programje).

Naš biskop dr. Jan Hempel postrowi najprjedy němsce wosadu a potom jendźelce sobustawy Wuběrka a wšěch druhich. Kemše běchu jara swjatočne. Prědowanje měješe lajk z Indoneziskeje, prjedawši general. Ewangelij čitaše so rusce (arcybiskop Melchisedek, Berlin), španisce (knjeni Benites, Peru), bahasaisce (fararka Lumentut, Indoneziska) a němsce (metodistiski biskop Härtel, Drježdźany). Próstwy modlachu so chinsce (farar Chan Chor Choi, Hongkong), němsce (farar de Haas, Drježdźany), w jednej afrikanskej rěči (knjeni Amoah, Ghana) a jendźelce (knjeni Thompson, USA). Tu bě woprawdže pytný ekumeniska šerokosć! — Křižna cyrkej njebě cyle poľna, ale někak 2 500 ludźi tam tola zawěsće bě!

Posedźenja w Chrystusowej cyrkwi

Tuta cyrkej w měsćanskim dželu Strehlen bě so za tute schadźowanje znutřka dospołnje wobnowiła a na konferencne městno přetworila. Běchu pak tam tež kóždy dzeń k wotewrjenju kemše, jónu tež chětro dolhe prawoslawne.

K wotewrjenju pónězeli rano rěčachu našej biskopaj Schönherr a Hempel a statny sekretar Gysi, kiž přečita postrownu adresu Ericha Honeckera.

Arcybiskop Scott, předsyda Wuběrka, přečita rozprawu wo džele poslednjeho lěta, so wosebje na přihoty za Vancouver 1983 počahujo.

Generalny sekretar Philip Potter mjenowaše swoju lětnu rozprawu „meditaciju wo strowoće, wustrowjenju a cyłosći jako ekumeniski nadawk“. Wo tutej teologisce jara dobrej rozprawje nasta mała rozkora, dokelž skonči Potter ju z němsce prajenym słowom „Heil“. W nowinarskej konferency samsneho dnja dyrbjěše so tohodla zakitować.

Na skoro wšěch posedźenjach mužach so hosćo na ľubi cyrkwy wobdźelić, druhdy samo tež dostać přeložowanske aparaty do wuši. To bě wězo chětro zajimawa wěc, hdžy tež nic na dolho, dokelž džěše zwjetša wo

wěcy, kotrež mějach sobustawy wuběrka pisomnje před sobu, njewobdźěleny pak nic.

Najwažnejšej dypkaj

Nimo přihotow za Vancouver běštej najwažnejšej dypkaj iniciatiwy Wuběrka k zdźerženju swětowego měra, přećiwu brónjenju, konkretnje na příklad na poslednim dnju protestny telegram přećiwu agresiji Južneje Afriki do Angole a protestna rezolucija přećiwu neutronowej bomby a tak mjenowana Sheffieldska papjera wo „zhromadnosći žonow a mužů w cyrkwi“. Wo tutej temje nje-možachu so wobdźelnicy dojednać. Wšity prawoslawni na příklad njewobdźělachu so na wothosowanju, dokelž so tam na příklad žada, zo maja so tež žony do duchowneho zastojnstwa ordiněrować (što naša cyrkej hižo dawno čini) a zo dyrbjeli na příklad we Vancouver być polojska delegatow žony.

Na kromje konferency

Ewangeliske cyrkwy w NDR běchu

Přijeće statneho sekretara Klaua Gysija za Centralny wuběrka. Wot ľewa: dr. Philip Potter, biskop Krusche-Magdeburg, Wolfgang Heyl, městopředsyda CDU, Klaus Gysi a Herman Kalb, sobustaw Statneje rady NDR

zarjadowali w domje metodistiskeho biskopa tak mjenowany „dialogue center“ (srjedzišćo za rozmoľwy). Tam běchu forumy wo dželawosći našich cyrkwjow, rozprawa wo přihotach Lutheroweho jubileja a podobne zarjadowanja.

Wězo běchu zarjadowane małe wustajeńcy a wotměchu so wurjadne koncerty. Za młodžinu běchu w Trinitatis-cyrkwi dobre zarjadowanja z ekumeniskimi hosćimi, kaž Emilijom Castro, Ph. Potterom atd.

W cyrkwi reforměrowaneje wosady na Brühlskej terasy běchu tuta wosada, Nižozemska ekumeniska wosada w NDR, Cyrkwinske bratrowstwo Sakskeje a Křesćanska měrowa konferenca w NDR (CFK) zarjadowali „Ekumeniski kofej“. Tu zetkawachu so wodnjo žurnalisća, stewardy, zajimowani z cyrkwjow NDR a

z Drježdźan, a wječor bě sydow jara derje wopytanych zarjadowani ze sobustawami Centralneho wuběrka abo genfskeho staba, kaž Julio de Santa Ana, Prexy Nesbitt, Constance Parvey... Najzajimawše bě. hdžy sedžachu při blidze we woľtarnišću tajcy ludžo hromadže na příklad z prof. dr. Klausom Fuchsom, sobustawom Centralneho komiteja SED, abo prof. dr. Faulwetterom, direktorom instituta za wuwicowu kraje při Wysokej šuli za ekonomiju w Berlinje. Wuwichu so mnohe wotewrjene a zajimawe diskusije. Ale běchu tež městna, hdžež sej žony wuši zadźeržachu, na příklad, jako rozprawješe žona ze Srjedźneje Ameriki, kak so tam žony dračuja!

Ja mějach zbožo, najjedować směć wječor z arcybiskopom Kyrilom, direktorom Duchowneje akademije w Leningradze, kotryž rozprawješe wo iniciatiwy patriarcha Pimena k zwolanju konferency načolnikow wšěch wěrow na swěće k zdźerženju měra.

Kóždy wječor w džesacich wotmě so w našim kofeju „modlitwa wo měř“.

C. Pjeh

Sobudźelaćerjo sejmjuja

Stara tradicija je, zo so sobotu do cyrkwinskeho dnja sobudźelaćerjo a druzy zajimcy zhromadžuja, zo bychy so z duchownymi abo tež wědomostnymi prašenjami zaběrali.

Tak podachmy so tón raz na stawizniske polo a spominachmy na wuběrných prjedawšich Chwaćičanskich ewangeliskich Serbow.

Dr. Herman z Rakec powědaše nam wo zajimawej postawje starych časow. To bě Handrij Zahrodnik, kiž so 1654 w Chwaćicach narodži jako syn serbskeho wjesnjana. Wón nawukny bldarstwo a pućowaše po swěće. hdžež sej wšelake, wosebje mechaniske kmanosće přiswoji. Pozlžišo bě dwórski mechanikus a wunamakar w Drježdźanach. Na příklad wunamaka wón „lift“. Wón zemřě w lěće 1727.

Předsyda, farar na wotp. Lazar spominaše na wyšeho fararja Zarjeńka, kiž je był jeho serbski wučer. Zarjeńk je so runje před 110 lětami, 1871 w Załomju narodził. W tutej wjesce nad Sprjewju bě jeho nan wučer, pozdžišo tež w Hrodzišću. Zarjeńk wopytowaše Budyski gymnazij a studowaše potom teologiju. Jako student so porjadnje wobdzělowaše na serbskim homiletiskim seminarje pola fararja Imiša w Hodźiju. 24lětny přinǵdže 1895 jako wikar najprjedy do Łupoje a potom na Michałsku wosadu w Budyšinje, hdžež běše hač do lěta 1899 z druhim fararjom. Wón bě tehdom woblubowany, zahorjeni mlody serbski předar.

Potom zwolaachu jeho do nowozaloženeje wosady w Chwaćicach, hdžež je 37 lět w žohnowanju skutkował. 1929 dósta zastojnstwo, w kotrymž měješe wosebite zaslužby: Wón nawjedowaše serbsku hłownu předarsku konferencu a homiletiski seminar we wulkich prǵzdninach za studentow. Jeho přeni wučomc a wučbny wikar bě Gerhard Bětnar, pozdžišo w Budestecach a nětko žiwy na wotpočinku w Stolpinje (Stolpen). Zarjeńk bě dobry znajer serbskeje rěče a kublaše potom wulku ličbu mlodych bohospowcow we wuběrnej serbsćinje. Wón bě tež posledni předsyda Serbskeho lutherskeho knihowehe towarstwa. Lěta 1936 džeše na wuměnk a bydleše w Budyšinje, hdžež 1946 wumrě.

A potom přinǵdžemy k hłownemu referatej našeho posedženja: Wědomostnik Franc Šěn z Wulkeho Wjelkowa rozprawješe nam na jara zajimawe wašnje wo wuznamnej serbskej postawje a wosobinje. To je profesor dr. Ota Wićaz, kiž so narodži 1874 w Chwaćicach jako syn wučerja. Wón wopytowaše tež Budyski gymnazij a studowaše potom w Lipsku teologiju, filozofiju, germanistiku a slawistiku. Wón běše najprjedy z pomocnym duchownym w Bukecach a w Hodźiju, bě potom wučer na wšelakich šulach, tež na krajnym wučerskim seminarje w Budyšinje a přesydlil so 1903 do Stollberga w Rudnych horach, hdžež bě žiwy hač do kónca swojeho žiwjenja a skutkowaše na tamnišim wučerskim seminarje jako wučer a pozdžišo tež jako direktor.

Njeje móžno, wšitke zaslužby za jeho lubowany serbski narod tu nalčić, kotrež nam rěčnik na jasne wašnje před woči staješe. Wićaz bě wjelestronski wědomostnik, literarny a kulturny stawiznar, spisowaćel, basnik, załožer nowčasnej serbskeje literarneje wědy, redaktor „Lužic“ a „Rozhlada“. 1924–1937 wudawaše našu ewangelsku ludowu protyku „Předženak“, kotryž wón zwjetša sam pisaše. Wón je tež wiele přinoškow přewostajil za stary kaž tež za nowy „Pomhaj Bóh“. Wumrěł je Ota Wićaz w lěće 1952.

Za jeho njesročniwe a wuběrne džeło za naš serbski narod słuša jemu džak Serbow tež hišće džensa. Referent Franc Šěn přečita na kóncu hišće baseń z pjera Oty Wićaza.

Přitomni běchu jara džakowni za wšo, štož so jim wot rěčnikow poskićić.

G. L.

Na hrodzišću

Cinohra wot Jakuba Barta-Čišinskeho

Premjera tuteje wuznamnej hry běše dnja 22. awgusta na jewišću Němsko-Serbskeho ludowehe džiwadla. To bě wulkotny wukon režije a wšitkich hrajerjow bjez wuwzaća! Cinohra!? Haj, abo lěpje: Struchłohra? Přetož we wobsahu so jedna wo struchly staw w zažnych srjedzowěkowskich stawiznach našeho ludu. Wón započina wokolo lěta 800 swoju swobodu a njewotwisnosć zhubić přez přewahu němskeho feudalneho imperializma, tehdom wot kejšora Korle reprezentowaneho.

Wjesole kwasowanje na hrodzišću so z tym myli. Na poražce, kotrež njemóžeja Serbja (Milčenjo) wuńć, je tež wina jich njejednota. Wšitcy nječinja sobu; kral załobski, Brónmil, čeknje na kwasu ze swojeje džowku Milenu, kotraž bu runje wudata na syna milčanskeho krala Milducha, na mlodeho Wjelestawu, kiž ma do wěru wšech ryčerjow.

W turněrje je dobył a bu wuzwoleny jako nawjedowar w boju přeciwo Frankam. Ale tu nadobo wobčežuja cytu wěc a serbsku jednotu nabožinske problemy. Kral Brónmil je razny zastupnik stareje wěry a so boji pohanskich bohow. Wón da wěšćerce wustupić, kotraž njezbožo připowěduje: něchtó na hrodže mjenujcy wopruje cuzym boham! To je Wjelestaw, kiž so swěru wuznawa ke křesćanskej wěrje. Kak je so křesćan stał, njezhonimy.

Ale hačrunjež wšitcy, jeho stary nan, jeho sotra Milena a družu jemu radža, nowu wěru wotpřisahać — znajmjenša po formje —, wón to, kaž kóždy přewědčeny křesćan tež w druhich situacijach, njemóže a dyrbi wšitke scěwki na so wzać, a to je jeho zaha smjerć!

Tak leži wulka tragika na cyłej činohře, wot mlodeho basnika z wulkej zahoritósću a horcej serbskej wutrobu spisaneje. Wězo njebě w džele 24lětneho Čišinskeho hišće wšitko tak derje přemyslene a hotowe. Wěste njerunosće maja so wuhladkować. Što pak to škodži?

Šěsć króć so lajkowo tutu wulkotnu hru — z wulkej woporniwoću — předstajili. Nětko přinǵdže wona přeni raz na jewišće powołanskeho džiwadla a je tam wězo, štož režiju, rekvizity a cytu kompoziciju nastupa, w najlěpšimaj rukomaj.

Tuta hra njeje jenož něšto za wuši, ale tež za woči a wutrobu! A wšitcy starši a mlódsi hrajerjo su swoje najlěpše dali — wobhladaće sej ju!

G. L.

Hodźij: Dnja 4. 8. 1981 pochowa so w Hodźiju swěrný Serb Jurij Zejler z Hornjeje Boršce. W nowembru 1980 bu 80 lět stary (hlej „Pomhaj Bóh“—januar 1981!).

Hišće cyle na so spodobny ležeše w kašču jako so čicho z nim rozzhnowachmy.

Jurij Zejler njebě žadyn čłowjek wulkich rěčow a njetrěbných diskusijow. Hdžež a komuž bě trjeba, tam a tomu pomhaše. Swěrnje wón wopytowaše kublańske a cyrkwinske dny

abo so wobdzěli ze swojeje žony na druhich serbskich zarjadowanjach. Wšudžom, hdžež bě trjeba, wustupowaše jako wědomy Serb. Džowka a wnučka rěčitej tohorunja serbsce.

Wosadny farar to tež spomni jako wosobinske dobre nazhonjenje. Praji, zo je hnydom, jako so z nim zezna, pytnyl, zo je Serb. A jeho poslednje słowa na smjertnym ložu běchu serbsce! Wutroba jeho je bila za Serbstwo, doniž na přeco pozasta.

Předowanski tekst bě: „Ow ty swěrný a dobry wotročko, ty sy nad małym swěrný byl, ja chcu će nad wjele postajić. Dži nutř, k wjesolósći twojeho Knjeza!“ Drohi njeboćički wšak njeje ženje — po swětnym nahledže — z wotročkom byl. A tola je byl wotroček Knjezowy. Jako najstarši wot wosom džeći — wón wšech přežiwil — přewza wón po tehdyšim wašnju staršiske wobsydstwo. Wosta

Naše nowiny a časopisy před 100 lětami

Z Budyšina

Z jednanjow třećeje ewangelsko-lutherskeje krajnej synody, kotraž bu lětsa w nalěcu w Draždžanach džeržana, je widžeć, z kajkej swěrnosću a wutrobotosću je tam jenički serbski duchowny, kotrehož tam mějachmy, k. farar Imiš z Hodźija, skutkował a bjez bojósće za prawdu wustupował.

Bě znate, kak hubjenje so našim serbskim bratram a sotram w Kamjenskeje wosadze džeše, hdžež bě něchtó na tu žalosnu mysl zapadnyl. Serbam jich serbske předarstwo město zahnać a potom jeho dochody tamnišimaj němskimaj duchownymaj přiwobroćić. Tež njeběše tamniše cyrkwine přjódkstejerstwo za Serbow žaneho duchowneho postajilo, kiž by jich za tón dołhi čas, hdžež sami žaneho swojeho serbskeho duchowneho njemějachu, zastarał, wosebje chorych woprajal a za kemšanja so starał. Tak běchu Serbjo Kamjenskeje wosady za dołhi čas swojeho wosyroćenja jenož třeje serbske kemšenje měli; tehurunja njeběše Kamjenske cyrkwine přjódkstejerstwo do toho zwoliło, zo by so Serbam w jich maćernej rěči džostaty nowy duchowny přez druhého serbskeho duchowneho předstajil. Wšitke tele njezdobnosće k. farar Imiš zjawnje, kaž so słušeše, před synodu wuložowaše. My so nadžijamy, zo tole jeho swědčenje bjez ploda njewostanje...

Serbske Nowiny, 3. 9. 1881

na nim serbski bur. doniž zastupi do prodrustwa. Jeho zaslužby we wosadnym, komunalno-politiskim a cyrkwiskim žiwjenju so wosebje wuzběhnychu.

Wulka syła ludži přewodžeše Jurja Zejlerja k rowu. Tam přistupi sup. na wotp. Wirth a měješe serbsku narěč. Z hnujacymi słowami hódnočeše sprawne narodne přecowanje a bėdženje wo naše Serbstwo. Posledni „Wótče naš“ so wuspěwa serbsce a daloko přez položca přewodžerjow modleše so sobu. „Spi w měrje a

wěčne swětlo njech so či we wěčno-
sci swěći“ – tak skonči knjz farar
Wirth.

Po chowanju zeńdžechmy so w Ho-
dźijskim hosćencu a rozmołwjachmy
so při šalce kofeja. Za to so Zejlerje-
com hišće wutrobnje džakujemy.

Jako běchmy so domoj wróćili,
chođzachu mysle do zańdženosće.
Njezapomnita mi wostanje jězba na
ekumenske zetkanje w Skogorošću.
Zeznach so tam bliže z drohim nje-
boh bratrom Zejlerjom. Něšto njedžel
do toho běch so z pólščinu zaběrať,
tak, zo zamožach tołmačerja hrać.
Štyrjo běchmy w hospodliwym kwar-
těrje. Wosebje pak Jurij Zejler so ja-
ra za to wšo zajimowaše a so za wje-
le wěcamy prašeše. Wjeselach so, zo
zamožach jemu wšitko přeložić a tak
k žiwej rozmołwje přinošować.

Nětko spi – njedaloko rowa fararja
Imiša! Boži trošt njech wostanje při
zrudnych zawostajenych!

P. Hajna-B.

Wuznaće k trojjenič- kemu Bohu

W sakskim ewangelskim wosadniku
„Der Sonntag“ steješe w čisle 24
(14. junija – Swj. Trojicu), zo budžeja
na tamnym dnju na wšitkich božich
službach „niceno-konstantinopolita-
niske“ wěrywuznaće město znateho
japoštolskeho wěrywuznaća rěčeć,
dokelž ma wono lěta 1600lětny jubi-
lej.

Na koncilu w Niceji w Małej Aziji
nasta wono w lěće 325 a na koncilu
w Konstantinoplu 381 bu wobzamk-
njene, zo ma plaćić za cyłu křesćan-
sku cyrkej na zemi. A tak je džena
hišće. Přetož japoštolske wěrywuz-
naće maja jenož zapadne cyrkwe,
potajkim romskokatolska a ewangel-
ske cyrkwe, prawosławne cyrkwe
(rusko-orthodoksna, grjeksko-katol-
ska atd.) jo njeznaja. Ale mjenowane
„Niceno-Konstantinopolitanske“ je
ekumeniski zwjazk za wšitkich.

Ja mējach na njedželi swjateje Tro-
jicy w Barće a w Hrodzišću předo-
wać a sym jo wuziwał. Do serbsčiny
přeložil je jo znaty farar Kilian. Wo-
no rěka w našej džensnišej serbsčinje
po ekumeniskej formje (hlej „Der
Sonntag“ č. 23 wot 7. junija):

„Ja wěrju do jednoho Boha, Wótca,
Wšehomócného, kiž je wšitko stwo-
rił, njebjo a zemju, widžomny a nje-
widžomny swět.

A do jednoho Knjeza Jezom Chry-
sta, Božeho jeničko-narodženeho Syna,
z Wótca narodženeho před wšém
swětóm. Bóh wot Boha, swětlo wot
swětla, wěrný Bóh wot wěrného Boha,
splodženy, nic stworjeny, jednoho
byća z Wótcom; přez njeho je wšitko
stworjone; za nas čłowjekow a k na-
šej zbožnosći z njebjes přišol, je čělo
na so wzal přez Swjateho Ducha wot
knježny Marije a je so čłowjek sčinił.

Wón bu za nas křižowany pod
Pontiom Pilatom, je čerpjel a bu po-
hrjebany, je na třecim dnju stanył po
pismje a horje stpěl do njebjes. Wón
sedži na prawicy Wótca a zaso přin-
dže w krasnosći, sudzić žiwych a
mrtwych; jeho kralestwa njebudže
zaneho kónca.

A do Swjateho Ducha, kiž knjz je

a žiwych čini, kiž z Wótca a ze Syna
wuchadza, kiž budže z Wótcom a ze
Synom čěseny a chwaleny, kiž je
přez profetow rěčał,

a tu jednu, swjatu, křesćansku a
japoštolsku cyrkej.

My wuznamy tu jednu křćenicu
k wodaću hrěchow. My wočakamy
stanjenje mrtwych a žiwjenje při-
chodneho swěta. Hamjeń.

G. L.

POWĚŚĆE

Wulke Zdžary: Dnja 6. oktobra bu-
dže knjeni Marja Horšcyna 90 lět sta-
ra. Wona je swěrna čitarka našeho
„Pomhaj Bóh“ hižo přez lětdžesatki.
Při jeje žohnowanej starobje je wo-
na hišće strowa a čita. Rady a wjele
w zahrodže a na dworje džěla. My ju
poručamy Božej miłosći za dalše lěta
žiwjenja a přejemy jej wšo dobre a
Bože žohnowanje!

Hodžij: Dnja 13. septembra wo-
wječi w swojim domje w Hodžiju
knjz dr. Pawoł Völkel swoje pječ-
džesačiny. Wón je šeflektor w na-
kladnistwje „Domowina“, w kotrymž
wuchadza tež naš časopis „Pomhaj
Bóh“. W tutej wažnej funkciji je nam
wón jara dobry pomocnik a poradžo-
war, cyle w pozadku skutkowacy –
za to jemu wutrobný džak! Dr. Völkel
je tež wuznamna wosobina w
serbskim literarnym žiwjenju, štož
pak budu swětné publikacije hódno-
čić. Přejemy jemu za dalše spomóžne
skutkowanje a zbožowne žiwjenje
bohate Bože žohnowanje!

Drježdžany: Při wotewrjenju scha-
džowanja Centralneho wuběrka Eku-
meniskeje rady cyrkwjow dnja
17. awgusta w Chrystusowej cyrkwi
w Drježdžanach postrowi biskop dr.
Schönherr jako wodžacy biskop na-
šeho Zwjazka cyrkwjow delegatow a
wšěch druhich luđi ze sto krajow
swěta. Při tym praji wón: „My smy
džakowni za to, zo so nam přez eku-
meniske hibanje wótri hladanje na
poměr mjez wulkej nuzu w druhich
džělach swěta a tym, na což my jako
Němcy skoržimy.“ Dale praji wón –
a to je hladajo na našu diskusiju
wo „politiskich“ nastawkach w
„Pomhaj Bóh“ na kublanskim dnju
wažne: „W ekumeniskim hibanju
wuknjemy, zo njewoznamjenja džě-
lenje cyrkwe wot stata njeprěčel-
stwo cyrkwe napřečo statej abo nje-
prěčelstwo stata napřečo cyrkwi. Čim
swobodniša cyrkej w staće je, čim
jednozmyslnišo móže cyrkej swoju
službu na towaršnosći wukonjeć.
k spomoženju a lěpšemu čłowjekow.
Po zdaću (angeblich) njepolitiska kře-
sćanska eksistenca je iluzija a by by-
la čekanje před zamołwitosću za
cyłk.“

Eisenach: Wo zetkanju biskopa
Leicha ze statnym sekretarom za
cyrkwinske prašenja, Klausom Gysi-
jom, rozprawja naša bratrowska du-
rinska nowina „Glaube und Heimat“:
„Dwuhodžinska dowěry poła roz-
mołwa da přiležnosć k zaběrje z
prašenjami, kotřež wobě stronje zaji-
muja. Tute běchu zasadneho a tež
aktualneho razu. Wobdžělnicy roz-
mołwy běchu sej přezjedni, zo njeje
k měreje alternatiwy (druheje mōž-

nosće) a zo móže so přichod čłowje-
stwa jenož přez konsekwentnu mě-
rowu politiku zawěsćić, kotraž dyrbi
so wot wšěch měr lubowacych člo-
wjekow podpěrać.“

Berlin: Přez komitej za solidaritu
su zastupnicy cyrkwinskeho džěla
mjez młodžinu w NDR přepodali
81 000 hr za lěkowanje džěci w Kam-
puchej. Pjenjezy běchu so nahroma-
džili za přewježenje chorych džěci do
chorownje za džěci we Wařawje.
Ale potom so spózna, zo je pomoc
direktnje w Kampuchej nužniša, a
tak zwoprawdži so solidarita!

Berlin: Kaž rozprawja nowina
„Neues Deutschland“ z dnja 29./30.
awgusta, je předsyda statneje rady
Němskeje demokratiskeje republiky,
Erich Honecker, 28. awgusta přijal
předsydu Centralneho wuběrka Eku-
meniskeje rady cyrkwjow, arcybisko-
pa E. Scotta, generalneho sekretara
Philipa Pottera a reprezentantow
Zwjazka ewangelskich cyrkwjow w
NRD, mjez nimi našeho biskopa dr.
Jana Hempela. Erich Honecker hód-
nočeše při tym wjelestronske akti-
wity Swětoweje rady cyrkwjow k za-
ručenju a skrućenju swětowego mě-
ra a k wobmjezowanju rozšěrjenja
brónjenja.

Arcybiskop dr. Scott a Philip Potter
džakowaštaj so, kaž tež hižo w Drjež-
džanach na kóncu zeńdžanja, za wul-
komyslnu podpěru našeho knježer-
stwa k přewjědženju schadžowanja
Centralneho wuběrka w Drježdža-
nach.

SERBSKE BOŽE SLUŽBY

oktober 1981

4. 10. – 16. njedžela po Swjatej trojicy
Budyšin-Michalska: 9.00 hodž. kemše
(Albert)
Njeswaćidło: 10.00 hodž. kemše (C. Pjech)
Budestecy: 14.00 hodž. kemše (Wirth)
11. 10. – 17. njedžela po Swjatej trojicy
Huska: 10.00 hodž. kemše (Wirth)
18. 10. – 18. njedžela po Swjatej trojicy
Klukš: 8.30 hodž. kemše (G. Lazar)
Poršicy: 8.30 hodž. kemše z božim wot-
kazanjom (Wirth)
Budyšink: 10.00 hodž. kemše z božim
wotkazanjom (Wirth)
Połpicy: 10.00 hodž. kemše (G. Lazar)
25. 10. – 19. njedžela po Swjatej trojicy
Bart: 9.00 hodž. kemše (G. Lazar)
Budyšin-Michalska: 9.00 hodž. kemše
(Albert)
Rakecy: 9.30 hodž. kemše z božim wot-
kazanjom (J. Lazar)
26. 10. – kermuša
Bukecy: 9.00 hodž. kemše (G. Lazar)
31. 10. – wopomnjeće reformacije
Hodžij: 10.00 hodž. kemše (G. Lazar)
1. 11. – 20. njedžela po Swjatej trojicy
Hrodziščo: 8.30 hodž. kemše (G. Lazar)
Budestecy: 14.00 hodž. kemše z božim
wotkazanjom (Bětnar)

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Ser-
bow. – Wuchadza jónkróć za měsac z li-
cencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola
předsydy Ministerskeje rady NDR. – Rja-
duje Konwent serbskich ewangelskich du-
chownych. – Hlowny zamołwity redaktor:
Farar Cyril Pjech, 84 Riesa 11, Wind-
mühlenstraße 17, tel. 72 83. Ekspedicija:
Farar G. Lazar, 8601 Bukecy (Hochkirch,
Kirchweg 3). Přinoški a dary na konto
Sorbische evangelische Superintendentur
Bautzen Sp. Bautzen 4962-30-1101 – Ludo-
we nakladnistwo Domowina Budyšin. –
Index-Nummer 32921 – Čisć: Nowa Doba,
čisćernja Domowiny w Budyšinje
(III-4-9-1476)